

TOIMIELIN:	Sivistyslautakunta
TOIMIALA:	Sivistyspalvelut
TILIVELVOLLINEN:	Sivistysjohtaja

Toimiala sisältää varhaiskasvatuksen, peruskoulu- ja lukiopalveluiden ja kirjastopalveluiden määrärahat. Kansalaisopistopalvelut ostetaan Valkeakoski-opistolta.

Keskitettyt osastopalvelut ja peruskoulupalvelut

Voimassa oleva kuntastrategia edellyttää, että perusopetuksen palveluverkko on tuottava, taloudellinen, tehokas ja vaikuttava. Kaikille lapsille taataan opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet. Pälkäneen kunnan perusopetuksessa kasvatetaan vastuuntuntoisia, rehellisiä, tasapainoisia ja muita ihmisiä kunnioittavia lapsia ja nuoria, jotka käyttäytyvät hyvin, ovat suvaitsevaisia ja yhteistyökykyisiä. Opetus järjestetään siten, että se tukee oppilaan kulloistakin oppimis- ja kehitysvaihetta.

Sivistyspalveluiden toimialalla painotetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin merkitystä tasapainoisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksenä. Lukuvuonna 2020-2021 yhteisöllisen oppilashuollon pääteemana oli mielen hyvinvoinnin tukeminen ”toisen auttaminen” – teemalla. Lukuvuonna 2021-2022 teemana on tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Myös lukemisen ja lukutaidon merkitystä syrjäytymistä ehkäisevänä ja terveyttä sekä hyvinvointia lisäävänä tekijänä painotetaan.

Talouden tasapainottamis-ohjelmissa sivistystoimen palveluverkkoa on supistettu voimakkaasti viime vuosina ja kustannuksia karsittu kaikista toiminnoista. Palveluverkkotarkastelun lisäksi pandemiatilanne on kuormittanut henkilöstöä, tuonut epävarmuutta sekä vaikeuttanut toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja kehittämistä.

Vuonna 2022 esi- ja perusopetuksessa on runsaasti hankerahaa oppimisen tuen vahvistamiseen ja kehittämiseen sekä lasten ja nuorten kerho- ja harrastustoiminnan järjestämiseen.

Perusopetuksessa kehitetään edelleen opetussuunnitelman mukaista yhtenäisempää perusopetuksen toimintakulttuuria. Kostianvirran Yhtenäiskoulu aloitti toimintansa 1.8.2021.

Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia luontopainotteisen perusopetuksen sekä joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestämiseen.

Koulukohtaiset henkilöstö- ja toimintakulut (ulkoiset erät)

Yksikkö	TP 2020 henkilöstö- kulut	TP 2020 toiminta- kulut	TA 2021 henkilöstö- kulut	TA 2021 toiminta- kulut	TA 2022 henkilöstö- kulut	TA 2022 toiminta- kulut
Aitoon koulu	282 317	327 217	277 684	342 920	280 725	333 745
Kirkonkylän koulu	272 302	313 499	266 989	327 333	260 599	358 112
Kostian koulu	1 297 207	1 715 136	1 418 280	1 911 922	1 468 489	1 919 271
Pälkäneen yhteiskoulu	1 192 885	1 390 507	1 262 162	1 497 802	1 271 750	1 497 368

Tavoitteet

Tavoite 1	Vahvat ja monipuoliset jatko-opintovalmiudet 9.lk:n päättyessä	
	Mittari Yhteishaussa jatko-opintopaikan saaneiden 9.lk oppilaiden määrä%/peruskoulunsa päättäneet	Tavoitetaso 100%
Toteutuminen		

Tavoite 2	Aktiivinen kehittämistyö ja oman toiminnan arviointi. Kehittämistyö jatkuu edelleen, koska koronatilanteen vuoksi se on jäänyt keskeneräiseksi.	
	Mittari KuntaKesu	Tavoitetaso Otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana
Toteutuminen		

Tavoite 3	Perusopetuspalvelun tuottaminen nykyistä taloudellisemmin	
	Mittari €/oppilas/vuosi – seutuvertailun tiedot	Tavoitetaso Kustannustason laskeminen lähelle seudullista keskiarvoa
Toteutuminen		

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki muuttui 1.8.2021 siten, että tuloarvoja korotettiin 31 % ja sisarusalennus muuttui. Tämä tarkoittaa asiakasmaksutulojen selvää alenemistä. Pääkäsien varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot pienenevät vuoden 2022 aikana noin 80 000 eurolla. Valtio kompensoi tulomenetyksiä noin 70 000 eurolla. Tämä kompensoidaan kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnalle.

Lisäksi varhaiskasvatustilaa muutetaan. Muutos selkiyttää päiväkodin mitoituksista poikkeamista. Poikkeamisen osalta tarkennetaan tulkintaa, minkä mukaan henkilöstön poissaolojen osalta mitoituksista ei saa poiketa missään tilanteessa. Tämä tulee lisäämään sijaiskuluja jossain määrin.

Lakimuutokseen tulee uusi henkilöstön ilmoitusvelvoite. Henkilöstön on elokuun alusta ilmoitettava, mikäli varhaiskasvatuksen tavoitteet eivät voi toteutua tai lapsen hyvinvoinnin tai kasvun, kehityksen tai oppimisen edellytykset ovat vaarantuneet. Varhaiskasvatukseen on laadittu henkilöstölle ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet ja ilmoituslomake.

Esiopetuksen osalta kokeiluun valituissa kunnissa viisivuotiaat lapset aloittavat esiopetuksessa elokuussa. Esiopetus toteutetaan kunnissa laadittujen paikallisten kokeiluesiopetuksen opetussuunnitelmien mukaisesti

Lisäksi kesäkuussa on annettu lausunto lakiluonnokselle koskien kolmiportaista tukea varhaiskasvatuksessa. Laki esitetään tulevan voimaan 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut viime vuoden aikana nousussa. Vuoden 2022 kevään aikana lapsimäärä tulee olemaan 260-270 (sisältää esiopetuksen). Tällä hetkellä lapsia on 241 varhaiskasvatuksen piirissä. Tämä nostanee henkilöstökuluja. Kotihoidon tuen ennakoidaan laskevan n. 8% johtuen lasten siirtymisestä varhaiskasvatukseen piiriin.

Yksikkökohtaiset ulkoiset henkilöstö- ja toimintakulut

Yksikkö	TP 2020 henkilöstökulut	TP 2020 toimintakulut	TA 2021 henkilöstökulut	TA 2021 toimintakulut	TA 2022 henkilöstökulut	TA 2022 toimintakulut
Varhaiskasvatuksen keskitetyt	341506	370918	303472	339672	378301	409396
Hermannin päiväkoti	478279	496883	475354	491037	463153	476014
Viirikukon päiväkoti	359271	376116	402897	416403	402809	419098
-viisi vuotiaiden esiopetuskokeilu	-	-	-	-	68432	77532
Harjun päiväkoti	135151	147403	155354	161304	118263	126971
Harjun esiopetus	-	-	-	-	37122	42122
-jälkeinen hoito	-	-	-	-	37532	37532
Aitoon päiväkoti	108015	115584	115962	121312	135338	141318
Lumpeennupun pk.	134942	138629	148092	151942	150225	156439
Laitikkalan ryhmis	116473	121176	117318	121668	114003	117353
Kostian esiopetus	122979	150403	132315	154022	122787	152579
-täydentävä varh.kasv.	131420	132 652	108059	110232	137692	138987
Luopioisten esiopetus	49885	64385	66589	79267	55107	75957
-täydentävä varh.kasv.	37839	37941	38472	39375	58248	58248
Perhepäivähoito	47987	53088	67142	68942	59544	60144

Esiopetus

Syksyllä 2022 aloittavia esioppilaita tulee syyskuun 2021 tiedon mukaan olemaan 60 (syksyllä 2020 56 lasta). Esiopetusryhmät 2022: Kostian esiopetus, Harjun esiopetus ja Luopioisten esiopetus. Esiopetusta annetaan 700 h/lukuvuosi.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu alkoi 1.8. 2021 Pälkäneen kunnan varhaiskasvatuksessa. Ko. esiopetusryhmiä on Viirikukon päiväkodissa (21 lasta) ja Luopioisten esiopetuksen yhteydessä 9 lasta. kaksivuotisella esiopetuskokeilulla on oma opetussuunnitelmansa.

Tavoitteet

Tavoite 1	Varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen taloudellisemmin	
	Mittari Seutukunnallinen kustannusvertailu euroa/lapsi/vuosi	Tavoitetaso Kustannustaso lähellä seudun keskitasoa
Toteutuminen		

Tavoite 2	Toiminnan kehittäminen ja arviointi	
	Mittari Asiakastyytyväisyys- ja palvelukykykysely	Tavoitetaso Tyytyväiset asiakasperheet. Kyselyn vastausosoiden keskiarvo yli 4,5
Toteutuminen		

Kirjastopalvelut

Kunnalla on pääkirjasto Onkkaalassa, lähikirjasto Luopioisissa ja lainausasemat Aitoossa, Laitikkalassa ja Sappeessa. Kirjastoautopalveluita ostamme Hämeenlinnan kaupungilta. Pälkäneen kirjasto kuuluu Pirkanmaan kirjastojen PIKI-yhteisjärjestelmään.

2020	Pälkäne	Maaseutumaiset kunnat	Koko maa
Kirjaston palkkaamat htv:t / 1000 asukasta	0,67	0,79	0,69
Kokonaislainaus / asukasluku	14,07	11,85	12,8
Toimintakulut / kokonaislainaus	4,03	5,50	4,49
Toimintakulut / asukas	56,67	65,13	57,47
Henkilöstökulut / asukas	26,68	32,50	29,14

Hankkeet

- Valkeakosken kirjaston hallinnoima yhteishanke Osallistamassa –yhdistysten ja kirjaston kumppanuus
- yhteishanke Alle kouluikäisten lasten ja perheiden lukemaan innostamista Etelä-Pirkanmaan kirjastossa
- haettu erityisavustusta yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina

Toimipaikka	Lainat 2019	Lainat 2020 (koronan vaikutusta)	Lainat/aukiolotunnit 2020	Fyysiset käynnit 2020 yhteensä ja käynnit/aukiolotunti
pääkirjasto	79918	72893	50,67/palvelutunti	34426 ja 23,93/palvelutunti
Luopioinen	15925	14162	34,21/palvelutunti	8387 ja 20,26/palvelutunti
Aitoo	2497	2206	15,37	2164 ja 15,08
Laitikkala	716	632	7,61	355 ja 3,62
Salmentaka	121	lakkautettu 2019		
Sappee	758	516	8,39	225 ja 3,66
Kirjastoauton pysäkit	Kuohijoki 307, Padasjoen auto 1453	Kuohijoki 116, Padasjoen auto lakkautettu 2019	Kuohijoki 20,46	Kuohijoki 68 ja 11,99

Lisäksi Pälkäneen laskennallinen osuus PIKI-kirjastojen yhteisten e-kirjojen lainoista oli 2408. Pälkäneen osuus e-lehtien käyttökerroista oli 4133.

Tavoitteet

Tavoite 1	Käyttäjien ja käyttäjäryhmien tarpeisiin vastaavat kirjastopalvelut	
	Mittari -käytön määrä ja aineiston hankintamäärä -ryhmien antama palaute	Tavoitetaso -käyttö maaseutumaisten kuntien keskiarvon tuntumassa tai parempi -vuorovaikutuksellisen palautteen perusteella mahdollisuuksien mukaan muokatut palvelut ryhmille
Toteutuminen		